

ABORTUS PROVOCATUS

Tragikomedie in drie bedrijven

door

FRED HEMMERING

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ABORTUS PROVOCATUS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **FRED HEMMERING** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912 . Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon (03)3 66 44 00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Manon - Onzeker meisje, in de twintig.

Milan - Vaste relatie van Manon, serieus, tegen de dertig.

Ester - Vriendin van Manon, wijs maar impulsief, in de dertig.

Moeder - Moeder van Manon, dominant, in de veertig.

DECOR:

Op een etage van een gekraakt pand staat een oud bankstel, een keukenblok, een klein versierd kerstboompje, een grote sporttas en een flinke bos gebruikte pro-abortus-spandoeken.

EERSTE BEDRIJF

(In de ochtend.

Manon en Milan zijn er allebei nog, zwijgend in onenigheid)

MILAN: Dus.

Ik vind het wel goed dat je duidelijk zegt wat je wil.

En met de kerst heb ik alle tijd voor ons.

MANON: Ja, maar dat je nou net vanavond nog gezellig met je team in een zaal met een bal moet gaan heen-en-weren.

MILAN: De keeperstraining is niet met het team.

MANON: Toch wel gezellig?

MILAN: Nee.

MANON: Oh.

MILAN: En ik kom natuurlijk eerst nog even langs.

MANON: Je hebt toch niet die tas hier vast gedropt om het meteen nog even uitgebreid over onze kerstplannen te hebben?

MILAN: Okay. Duidelijk.

Focus nu maar op vanmiddag. *(Manon wendt zich demonstratief af, schijnbaar boos)*

Zie je ertegenop?

Zal ik nog even blijven? Nu?

Je hebt Ester toch?

Nou, dan ga ik maar.

Zeg dan in ieder geval nog wat.

(Demonstratief vrolijk) "Tot vanmiddag".

Daarnet was je nog de vrolijke frans. Grapjes zitten maken dat Ester met zo'n lullig kerstboompje thuiskomt omdat het de laatste was.

Ik zou heel graag willen weten wat je nu denkt.

Komt het door mij?

Kan ik je nog even opvrolijken voor ik ga?

Wil je wat eten? *(Kijkt wat er ligt)*

Een lekkere boterham met komkommer?

Dan niet.

He? *(Prikt in haar zij, Manon weert boos af)*

Hoe kan ik je nou weer aan zetten?

Nou, ik ga hoor. *(Loopt weg maar hoopt op een effect)*

Het kan toch niet zo zijn dat ik straks op mijn werk mijn geweldige presentatie zit te maken terwijl jij... *(Manon kijkt op terwijl ze een traan weg veegt)* Zal ik dat dan maar cancelen? Die meeting. Wegens omstandigheden. *(Doet zijn arm om haar heen)* Ik blijf wel.

MANON: Nee.

MILAN: Nee?

Wil je niet dat ik blijf?

MANON: Nee.

MILAN: Wil je me weg hebben?

MANON: Nee.

MILAN: Ook niet.

Moet ik blijven? Ik ga me dan toch maar ongelooflijk schuldig zitten voelen.

MANON: Je moet je niet schuldig voelen.

MILAN: Ah, je praat weer.

MANON: Dat deed ik al.

MILAN: Heeft het met die stomme abortus te maken?

Vind je het toch wel eng, nou het steeds dichterbij komt?

MANON: Nee.

MILAN: Waarom zeg je dat dan niet? Het is toch een hele ingreep.

MANON: Nee, zeg ik toch.

MILAN: Kan ik nog iets doen?

MANON: Nee.

MILAN: Zal ik eens iets vragen waar je geen nee op kan zeggen?
Ben je nog blij met me?

MANON: Ik wil niet dat jij je schuldig voelt.

MILAN: Ik vind dit heftig. Zoals je reageert, daar schrik ik van.

Ik kan zo de hele middag vrij nemen.

MANON: Ik wil rust.

MILAN: Okay. Dat is duidelijk.

Zal ik maar gaan dan?

MANON: Ja. Het is goed.

MILAN: Ik wou dat ik het snapte. Echt.

De meest dramatische 24 uur van je hele leven, lijkt me. Maar het ontgaat me volledig.

Ik zorg wel dat ik vanavond hier kan zijn.

MANON: Ga nou maar gewoon naar je training.

MILAN: Wel?

MANON: Het gaat ook om jou.

We hebben de kerst toch, voor ons?

MILAN: Ja.

(Klaar om te gaan) Goed.

Je gaat toch niet straks nog even met je moeder zitten bellen he?

Dat moet je nu echt niet hebben.

Dat ben je toch wel met me eens?

MANON: Ik wou dat ik haar kon uitgummen.

MILAN: Gewoon niet opnemen.

MANON: Waarom ga ik er niet heen?

Waarom doe ik dat niet? Om het haar nou eens een keer goed te vertellen. Het moet toch Godver-de-Godver eens tot die bijdehante hersencellen doordringen dat ik mijn eigen leven heb.

MILAN: Niet zo vloeken. Dat hoeft niet.

MANON: Meteen even kijken of ze weer een fijne kerstboom voor mekaar hebben.

MILAN: Als je echt wil dat er iets door gaat dringen tot die onbevleete hersencellen van haar, moet je niet gaan lopen vloeken.

MANON: Dat doe ik niet.

MILAN: Hier ook niet.

MANON: Dan komt ze weer met (*imiteert*) "het logeerbed is al opgemaakt hoor, dan hoef je niet meer over straat, zo laat nog".

MILAN: Heeft ze toevallig nog gebeld vanmorgen?

Heeft ze dat?

Om je op de valreep voor die zondige abortus te behoeden?

MANON: Nee.

Ze heeft niet gebeld.

MILAN: Dat verbaast me eigenlijk.

Gewoon niet opnemen. Ja?

Niet in deze emotionele toestand.

MANON: Ik ben niet emotioneel.

MILAN: Wat labiel bedoel ik.

MANON: Ik ben niet labiel.

MILAN: Nou ja zeg.

MANON: Nee.

MILAN: (*klaar om te gaan*) Ik weet wel dat mevrouw de psycholoog daar graag een labeltje op plakt, maar aangezien je daar de schurft aan hebt, zeg ik het maar in normale taal.

MANON: Ik ben hartstikke stabiel.

MILAN: Manon, je loopt op klaarlichte dag halverwege de landelijke abortus-manifestatie zomaar ineens de Singelgracht in, ja?

Met de vermoedelijke bedoeling.. (*Aangedaan*) om er niet meer uit te komen.

Vermoedelijk he, want je wil er dus niet over praten.

MANON: Het is moeilijk.

MILAN: Ja, zo blijven we in kringetjes draaien.

MANON: Dat was gisteren. Ik kan het niet uitleggen. Heb ik toch gezegd?

Ik voelde me zo..

Ik liep daar wel, maar.. Zonder daar echt te zijn..

Ik was er niet meer..

Ik telde mijn stappen, stap voor stap, zonder echt te tellen, om te voelen of ik er nog wel was.

Of ik het nog wel was.

MILAN: Waar was dat dan?

MANON: Waren dat mijn stappen nog wel?

Maar de stenen van de straat duwden zo hard tegen m'n voeten..
zo hard.

Waarom duwen die stenen zo.. zo gemeen?

En het water van de gracht.. golfde zacht en steeds dichterbij..

Toen ik voelde.. dat de stenen niet meer duwde..

Toen.. ja..

MILAN: Maar wat was dat dan voor gevoel?

Van er-niet-zijn?

MANON: He?

MILAN: Dat bedoel ik dus.

MANON: Komt dat even mooi uit, dacht ik nog, dat ik nooit meer hoef
te kunnen zwemmen.

MILAN: Wat is dat nou voor grap?

MANON: Dat ik toch niet voor niks van zwemles ben getrapt.

MILAN: He?

Dacht je dat echt?

MANON: Dat ik nooit meer hoef te moeten kunnen zwemmen..
Helemaal niks meer hoef te moeten. Ja, dat dacht ik nog.

MILAN: En als ik er nou wel bij geweest was?

Je snapt toch dat ik het dan zelf maar ga invullen?

Of ik iets had kunnen doen.

MANON: Nee.

MILAN: Of ik iets had moeten doen.

MANON: Nee.

MILAN: Ik vind het nog steeds volkomen dwaas dat vanmiddag
gewoon doorgaat.

Het is allemaal te veel.

Zoiets kan je toch wel verzetten? (*Manon reageert niet*) Zo'n
abortus?

Even over de kerst heen tillen?

Ja, het is niet ideaal, maar het is gewoon te veel.

MANON: Ze weet het toch niet, he? Van gisteren.

MILAN: Je moeder?

MANON: Ze hoeft niet te weten dat ik in de gracht gedonderd ben.

MILAN: Gesprongen, Manon.

MANON: Of weet ze het al?

Dat Dorien jou heeft gestuurd om het haar te vertellen.

MILAN: Niemand hoeft mij te sturen om iets te vertellen.

MANON: Dan gaat ze mijn hele zorgdossier weer lopen oprakelen.

Je houdt je mond maar eens.

MILAN: Okay, prima.

Ik vind het anders knap lastig om alles maar de hele tijd geheim te houden.

MANON: Ik wou alleen maar weten hoe dat voelt, heel even maar, heel even. Hoe het voelt om zonder gezeik zwanger te zijn. Alsof er verder niks aan de hand is.

Dat kleine hoopje leven in mijn buik. Hoe dat voelt. Heel even maar.

Zonder ruzie. *(Aait dwangmatig haar pols)*

Zonder schuld.

Zonder...

Helaas.

MILAN: Je doet het weer.

Als jij je linkerarm zit te aaien, dan is er iets.

MANON: *(houdt er meteen mee op)* Ik bel haar wel als ik daar zin in heb.

MILAN: Ja?

MANON: Ja!

MILAN: Okay.

Nou. *(Gerustgesteld)* Dan ga ik nu.

MANON: *(met ironie)* En als mijn telefoon dan net zo lang aan mijn oor geplakt zit als die van haar, dan is ze van de plakkerigheid

vanzelf wel een keer uitgepraat.

MILAN: Ja en dan?

MANON: Ze luistert toch niet.

MILAN: Haar morele kompas is helemaal van slag en ze heeft geen idee wat er speelt.

Oh oh oh, een abortusdochter. Oeh, wat zullen de burens morgen wel niet zeggen.

MANON: Doe niet zo stom.

MILAN: Ik heb het ook ingepeperd gekregen. Als medeplichtige van een bezoedelde zwangerschap. En weg was ze.

Misschien dat ze tegen jou nog een beetje aardig probeert te doen voor het geval je de "Weg des Heren" nog zou willen vinden.

MANON: Je hoeft haar echt niet na te doen.

MILAN: Zet hem maar uit. Je telefoon.

Die heeft een knopje aan de zijkant.

MANON: Oh ja, nee. Die staat uit.

Die ligt daar nog te drogen. Blublublub.

MILAN: Oh dat ja. Maak het alsjeblieft niet grappiger.

MANON: Probleem opgelost.

MILAN: Lekker handig. De enige die van alles mankeert is helemaal niet bereikbaar.

MANON: Ik ben niet labiel.

Een beetje gestoord misschien. En mijn haar ziet er niet uit, en ik moet nodig wat eten. Maar verder voel ik me geweldig.

MILAN: Ja, eet maar wat.

Dus ik kan wel gaan?

MANON: Ja.

Ester komt zo.

MILAN: Nou. Ja.

Je weet toch zeker dat ik jou die abortus niet heb opgedrongen?

MANON: Jaha.

MILAN: Dat je er zelf honderd procent achter staat?

MANON: Het voelt goed, Milan. Ga nou maar.

Ik ben al helemaal opgeknapt.

(Manon omhelst Milan impulsief, wat Milan verrast)

MANON: Denk je wel eens aan kinderen?

MILAN: He?

MANON: Kinderen hebben.

MILAN: Nee.

MANON: Het is toch niet uit?

Wil je het uitmaken?

MILAN: He?

MANON: Omdat ik niet goed voor mezelf zorg?

MILAN: Nee.

MANON: Kom je speciaal voor je werk nog even langs om stiekem te checken of je het over een paar weken misschien uit kan maken?

MILAN: Nee.

MANON: Zonder dat ik mezelf iets ergs aan doe?

MILAN: Nee. Helemaal niet.

Ja, ik maak me ongerust.

Je was gisteravond veel te moe, maar ik vond het verdomd moeilijk om te gaan. Wat is hier nou eigenlijk wat ik niet heb?

Een gekraakt pand in een griebesbuurt, boven een dichtgetimmerde behangwinkel.

Niet eens een fatsoenlijke bel of een slot op de deur.

MANON: Hier is altijd iemand.

Er mankeert toch niks aan een degelijke latrelatie?

MILAN: Zo voelt het niet. Degelijk.

Wat kan ik nou verwachten? Als jij thuis, laat ik dat nog maar even thuis noemen, ineens de benen neemt omdat je door je moeder gestalkt wordt, dan kan jij kiezen. Ik moet maar afwachten wanneer je aan komt waaien.

MANON: Altijd met de wind mee.

MILAN: Jij wel ja. Zit ik weer in m'n uppie een ovenmaaltijd weg te

kauwen.

MANON: Vandaag is een nieuw begin, Milan.

MILAN: Ik hoop het echt.

Focus maar op vanmiddag.

MANON: Ja, ik ga zo douchen.

MILAN: Ik bel wel als ik uit die meeting kom.

MANON: Nee, dat kan dus niet. Blublublub.

MILAN: Oh ja.

ESTER: *(off stage)* Hoi Manon.

MILAN: Nou, dan kom ik meteen. Tegen vijven.

MANON: Om je "handtasje" op te halen.

MILAN: Ja.

MANON: Met je heerlijke hockeyhandschoenen.

(Ester op met volle tassen)

ESTER: Boodschappenservice.

MILAN: Ik kan ook wel daarvoor, maar dan ben je misschien nog te moe.

MANON: Vijf uur is goed.

MILAN: Dag Ester.

ESTER: Oh Milan, ik wil je niet weggagen.

MILAN: Tot later.

(Milan af)

ESTER: Oh. Tot later Milan!

MANON: Hij moet zijn december-target nog halen.

ESTER: Kan ik nog iets voor je doen?

MANON: Het is veel te veel ineens.

ESTER: Het is ook veel.

MANON: Voor hem.

ESTER: Oh zo.

Ga je nog naar je nep-ouders, met de kerst?

MANON: Oh.

ESTER: Je mag ook blijven. Wat jij wil.

Ik ga morgen wel uit eten. Dus dan zit je hier maar in je eentje.
Met de kerstboom.

MANON: Ik vind het fijner als je gewoon Bert en Dorien zegt.

ESTER: Okay?

MANON: Dat is toch niet zo veel moeite?

ESTER: Ja nee, ik zeg gewoon wat Milan ook de hele tijd roept.

MANON: Ik vind het ook fijner als Milan gewoon Bert en Dorien zegt.
Maar ja, hij vindt het ook fijner als ik bij hem ben.

ESTER: Weten die het al?

Dat je bijna was verzopen?

MANON: Nee.

(Korte stilte)

ESTER: Ik kan het me nog niet voorstellen.

Dat je hier niet meer zou zitten.

MANON: Dan niet nee.

ESTER: Hoe voelt dat dan?

Dat je hier weer zit?

Op m'n afgetrapte bank.

MANON: Ja...

ESTER: Ja?

Dat iemand je per ongeluk heeft gered.

En dat je nou weer van alles moet.

Sorry, ik word er een beetje cynisch van.

MANON: Ik wil vanavond voor het slapen gaan in de spiegel kunnen kijken en zeggen "dat ben ik". Die rare neus, die lelijke lippen, die harde ogen. Die hebben gedaan wat gedaan moest worden.

Waar ik honderd procent achter sta. En als de spiegel dan nog niet beslagen is, dan wil ik dromen dat het zo blijft... zoals de spiegel me dan ziet.

ESTER: Aha.

Had je toch niet iemand meegewild?

MANON: Wat?

ESTER: Naar de kliniek. Jammer dat ik zelf niet kan.

MANON: Ik denk het niet nee.

ESTER: Dorien?

MANON: Oh nee.

ESTER: Om te troosten, als het nodig is.

MANON: Eh, getsie.

ESTER: Je hebt het niet eens gevraagd.

MANON: Ik heb niks met Dorien.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto